

Oponentský posudek

diplomové práce Zuzany Potužníkové

„Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu“

FSV UK, konzultantka Ing. B. Čabanová

Práce se zabývá souhrnně vzdělávací politikou dětí se speciálními potřebami s podrobným pohledem na integraci těchto dětí do běžného vzdělávacího proudu. I přes širší práce od analýzy mezinárodních dokumentů a aktéru, přes ucelený přehled podmínek v České republice až ke konkrétním názorům rodičů dětí se zdravotním postižením, studentka udržela linii práce se zaměřením na problematiku integrace dětí se zdravotním postižením v systému předškolního a základního vzdělávání.

Kromě zmíněné výzkumné části – sběru názorů rodičů integrovaných dětí (kapitola 8), je rovněž zajímavá kapitola věnovaná přístupu k této problematice v Anglii (kapitol 7). Získaný materiál z těchto částí studentka šikovně využila pro závěrečná doporučení ke zlepšení situace v naší republice. Další vlastní posouzení studentka výstižně formulovala v závěru práce (kapitola 10) při hodnocení hypotéz stanovených v úvodní části (kapitola 2). K známým teoretickým přístupům v pojetí integrace studentka přispívá jejich původním propojením – Teorií odstupňované integrace zdravotně postižených aplikované na sociální a pedagogickou integraci (tabulka 1, str.38).

Celý text práce je ucelený, vysoce odborný, ale i srozumitelný. Autorka použila nejen velmi mnoho informačních zdrojů, ale i vlastních zkušeností z práce při Jedličkově ústavu. Jednotlivé části práce jsou tak pěkně a přehledně zpracovány, že bych je zcela jistě doporučila k využití např. organizacím s cílovou skupinou rodičů a dětí se zdravotním postižením (např. Legislativní zakotvení integrace dětí se zdravotním postižením do běžných škol – kapitola 6.2 nebo přehled aktérů a podpory – kapitola 6.4 Podmínky úspěšné integrace) anebo ke zveřejnění v odborných publikacích (např. kapitola 4.3 Mezinárodní organizace a dokumenty týkající se osob se zdravotním postižením nebo historický exkurz – kapitola 5.2 Rozvoj integračních tendencí v ČR).

V průběhu práce se opakovaně objevují informace k podpůrným službám a zejména je pak upozorňováno na absenci zajištění dopravy dětí do zařízení a na problematiku asistenta pedagoga a osobního asistenta. Osobní asistent je zmíněn jako jeden z nejdůležitějších prostředků speciálně pedagogické podpory (kapitola 6.3), je rozdílný od pedagogického asistenta (kapitola 6.4.3) a služba osobní asistence bude legislativně zakotvena v zákoně č.108/2006 Sb., o sociálních službách (kapitola 9.1). Koncepční řešení propojenosti těchto dvou rolí ztroskotalo zejména z důvodu oddělených finančních zdrojů. Náklady na osobního asistenta jsou nyní hrazeny převážně z dotací na mzdové prostředky nestátním neziskovým organizacím, které službu osobní asistence poskytují a z úhrady uživatele (v tomto případě z vlastních prostředků rodičů). Od příštího roku by však uživatelé osobní asistence měli disponovat státním „Příspěvkem na péči“.

K diskuzi při obhajobě navrhuji proto následující otázky: Jak hodnotí studentka vyčlenění osobní pomoci s běžnými úkony péče o vlastní osobu z pedagogické podpory na ZŠ vzhledem k uzákoněné povinné školní docházce a možnosti integrace dětí se zdravotním postižením do běžných škol? Jakým způsobem se domnívá, že finanční zdroj „Příspěvku na péči“ ovlivní poskytování osobní asistence ve školách?

Celkově hodnotím práci jako vynikající. Oceňuji logickou strukturu práce, množství zpracovaných informací, vlastní úvahy, analýzy a inspirativní doporučení.

Ve Svaté 18. června 2006

Mgr. Kristýna Čermáková,
referentka odboru sociálních služeb MPSV,
studentka doktorského programu veřejná a
sociální politika FSV UK Praha